

kobalto mėlyna

•

Ji mato tik jį – nė nereikia į jį žiūrėti.

Jis vis šmėžuoja kažkur aklosios zonos pakraštyje. Regos paraštėse, kur labiau nujauti nei išties matai. Įspūdinga forma, pusiau dramblio, pusiau aštuonkojo su užliūliuojančiais čiuptuvais, užkrečiančiais erdvę, kur tik praslenka masyvus jo kūnas. Jis kaip cirko trofėjus, kurį kiekviena moteris norėtų prisismeigti – įsimeigti – ten, prie korsažo. Šio centnerį sveriančio vyro vikrumas prieštarauja visiems gamtos dėsniams, rausvo kūno nežmoniškas storumas tik dar labiau paryškina neįtikėtiną lankstumą ir vijurko greitumą, kiekvienai keldami staigų ir nepalaužiamą norą prisiliesti prie to, kas uždrausta. Diegas Rivera, kaip stiprūs kvepalai, trenkiantys kiekvienam, pasitaikančiam kelyje, pakeri ir kaip magnetas nepaaiškinamai ima traukti silpnąją lytį – išnyksta drovumas, išsiskleidžia krūtinės ir primityvus savinimosi instinktas.

Vos jam pasirodžius, viena oktava pakyla šventės šurmuly, pabunda įžūlumas, sutviska apgamėliai, apsnūdusi drąsa įkaista. Viskas aplinkui ima spragsėti. Jam pasirodžius nublanksta gražbylių ir dailių kūnų erotizmas. Jis pagauna ir pavergia. Nenuleisdama nuo jo akių, Frida galvoja apie tuos švytinčius tašelius, įkyrius blykčiojimus, nesiliaujančius net užsimerkus, kai akinanti šviesa taip sudirgina tinklainę, kad tos švieselės sklando tarsi vaiduokliai už blakstienomis apkraštuotos uždangos. Kokia šio milžino auros jėga sukelia šias afrodiziakų dulkeles? Mat Diegas bjaurus, jo bjaurumas atviras, jis mėgaujasi pats savimi. Diego bjaurumo norisi ragauti, jis kelia apetitą: norisi atsikąsti storo jo pilvo, pajusti jį gerklėje, išsipurvinti dantis, norisi laižyti galingus pirštus, lyžtelėti pernelyg ryškias akis, pernelyg nutolusias viena nuo kitos, neaiškios spalvos.

Ji atplėšia žvilgsnį nuo žinomiausio Meksikos dailininko ir žvalgosi po susirinkusiųjų minią, beformę ir užsispyrusią galimybių masę. „Nieko nėra panašiau, kaip vienas vakarėlis į kitą, tiesa?“ – pagalvoja ji. Ta pati po dienos pareigų skubriai užtraukta užuolaida, rėkiam garsiau, kvėpuojam tankiau, geriam dar greičiau, juokas vis greičiau

plūsta iš burnos link tos, kuri eina pro šalį, kurią pabučiuoji, bet Tinos Modoti vakarėliai tuo ir žavūs, kad yra kaskart kitokie. Juose gali tikėtis staigmenų, ir Frida mėgsta įsilieti į juos kaip nematoma stebėtoja.

Frida Kalo eina iš vieno kambario į kitą norėdama pažvelgti vis kitu kampu, stipriau susiliesti su šia girtų aistrų knibždančia ir užgaidžia aplinka. Ji žvilgsniu tyrinėja senosios Ispanijos didikais persirengusius vyrus tviskančiomis kostiumų sagomis, vyriška paklusniomis sruogomis suguldyta šukuosena, lygiomis siūlėmis – jų eleganciją taip ir norisi ištaršyti. Ir šie švarutėliai gražuoliai poetai čia puotauja su kitais vyrais, *hombres*, kurių marškiniai suglamžyti ir vieninteles kelnes jie kiekvieną savaitės rytą užsitraukia ant papilkėjusių apatinių, vyrais, turinčiais mažai, nes jie dirba rankomis, – tačiau visi jie jos nosiai atsiduoda tuo pačiu nepriekaištingu prakaitu, visi jie iš to paties paveikslo, nes Frida juos regi nuogus, ji vienu blakstienų virptelėjimu ištrina išdidžias jų pozas, elgesį ir puošmenas. Mintyse piešia tik įsitempusius raumenis, sausgysles, juodais gyvaplaukiais apaugusias krūtines, švelnias ir per dideles jaunuolių pėdas. Moterys čia, pas Tiną, jiems lygios, tokios pat išdidžios, tokio pat karšto kraujo – jos tokios pat laisvos. Paprasčiausios siuvėjėlės, užsukusios išlenkti taurelės, tokios pat kaip tos, kurios nuo gimimo dėvi įliemenuotas suknias; kovojančios klasės susitaiko, kad galėtų kartu nusigerti. Tina Modoti – avantiūristė. Italė fotografė su būriais mylimųjų, politinė aktyvistė, jos veidas dvelkia ramybe, kaip ir tų moterų, kurių grožis tėra netikėta smulkmena, papildanti jų protą ir talentą. Talentą būti. Jos draugas Chermanas de Kampas Fridai atvėrė duris į menininkų ir komunistų (pleonazmas) sambūrį, kai ji pagaliau išsivadavo iš medicininio korseto, ilgus mėnesius laikiusio ją lovoje, ir pagaliau galėjo grįžti į gal ir ne visai normalų, bet vis dėlto gyvenimą. Tada ji įstojo į Meksikos komunistų partiją ir susipažino su Tina Modoti. Jos prisijaukino viena kitą pirmuoju apsikabinimu, o po antrojo viena kitą jau dievino. Fridai patinka itališka Tinos nosis, tarsi iš akmens iškaltas biustas, jos kuodeliai, išsileidžiantys jai beriant žodžius *staccato* ritmu. Fridai patinka, kaip Tina, užsienietė, fotografuoja meksikietes iš nugaros, gatves iš priekio, gėles be stiebų, Fridai patinka, kaip Tina myli Meksiką.

Frida lieka nuošalėje, nes jos kūnas dar ne visai pasveiko po Avarijos. Taip, šis kūnas kaista ne ką mažiau nei metalo plokštė saulės atokaitoje, liepsnoja, užsidega nuo vaiskaus alkoholio, gitarų ir atkaklių trimitų serenadų rytais, nuo noro pakilti ten,

iš kur nebegrįžti nesugadinta, bet jos kojos sunkiai ją išlaiko. Fridai reikia mokytis iš naujo, kiekvieną judesį lydi naujos ir siaubingos pasekmės, nematomas skausmas pasiruošęs kąsti, baimė šaldo, o juk ji buvo tikras vijurkas. Lėkdavo mokyklos koridoriais, šokinėdavo savo kvartale per tvoreles, triukšmingai praskriedavo už kabinetų durų, kur pamokas vedavo rimtuoliai mokytojai, lėkdavo ir tada, kai reikėdavo užlipti į tribūną ar įsikurti į medį, ar Meksiko gatvėmis, kad nepražiopsotų nė vieno susitikimo, galinčio pakeisti dieną, o gal ir visą gyvenimą, lėkdavo kaip beprotę galvą pametęs žiogas, nepasotinamoji, ugingoji Frida, nuo pat mažų dienų žaidžianti tik berniukų žaidimus, nepraleidžianti nė vieno nuotykių, nors gali nusibrozdinti kelius, pažeisti jusles, apsibraižyti veidą.

Fridai atrodo, kad jai vis dar niežti kojas, jos atsimena praeities narsą ir neišsenkantį vakar dienos nutrūktgalviškumą, o šiandien tos kojos – tik negyvi medžio gabalai, dvidešimties metų merginai surūdiję po tos Avarijos, prakeiktas kūnas tapo šizofreniškas, todėl Frida žiūri į beprotiškai šokančius Chermaną ar Tiną, nerūpestingus, lyg nutrūkusius nuo vadžių, ir taip lyg ir pati truputį šoka, kai Tina aukštai pakelia sijoną, versdama prakaituoti tarpkojus ir kaktas, kartu ramiai ir džiugiai vėl įpildama tekilos kubiečiui meilužiui Antonijui Meljai.

Gražuolis Melja, veidas kaip graikų skulptūros, mielai jį sudorotum keliais kąsniais, nebeatskirdama, ar čia galva, ar kūnas, ar žodžiai.

Fonografas plyšauja, bohema nesiliauja plūdusi kaip juodosios skruzdėlės prie tekančio medaus. Visur džiaugsmas, visur politika, visur tragedija. Drovumas ir tabu negailestingai naikinami. O Tinos vakarėliai ilgus mėnesius priverstinai gulėjusiai Fridai – pats geriausias būdas vėl vaikščioti. Ji, dvidešimtmetė, nors jaučiasi pasenusi, vėl norėtų kvėpuoti jaunyste, vėl ištempti auksinį triukšmo siūlą kaip tada, kai skubėdama iš vienos vietos į kitą skriedavo tarsi blyksinti liepsnelė. Šis šurmulys ir juokeliai pravalgo galvą, muzika perveria kūną, susuka kraujagysles. Ji negali šėlioti, kol kas negali, bet tikisi, kad jėgos grįš, jau dabar grįžta, ji dainuoja pirštais įsikibusi kuriam nors draugui į sprandą, nes jie *visi* jos draugai, gerklę jai vilgo ir ja nuteka meskalis, kiekvienas jo lašas iškreipia tikrovę. Frida vis dar moka gerti ir tvirtai laikosi ant savo popierinių kojelių. Ji žino, kad niekada nebesijaus kaip dvidešimties, nebepatirs to svaigaus jaunatviško kūno įsiūčio, bet štai kraipydama klubus artėja Tina, deivė išsidraikiusiais plaukais, ir palinksta prie ausies.

Ji jos visur ieškojo. „Visur tavęs ieškojau, Frida, Diegas Rivera surengė pasirodymą, turiu tau jį pristatyti. Dešimt moterų įsikibusios jo lūpų ir marškinių.“ Tina nori jai pristatyti Diegą Riverą, jis šįvakar čia. Frida apsimeta nustebusi: „Tikrai? Oi ne, nemačiau jo.“ Tina apkabina ją per pečius ir leidžiasi į *monstruo* paieškas. Jiedvi alkūnėmis iriasi per orgiją. Frida nejučia išsitiesia, atgyja, pralinks mėja tarsi pasibaigus laukimui, nes išties ji juk ir atėjo čia ne dėl ko kito, o susipažinti su Diegu Rivera.

Staiga pokšteli petarda. Čaižiai suspinga moterys, sutraška stalias, svečiai bėga, stumdosi. Tina palieka Fridą ir pamiršta planus suvesti ją su Diegu – vidiniame kiemelyje karas. Skardena juokas, nepaisant nuostolių, griaudi dainos, o apduję vyrai, laikydami rankose butelius, plūsta lauk tikėdamiesi dar kitų naktinių pramogų. Moterys seka paskui. Kai kurios aplenkia juos. Šventė nesibaigia, tik pasikeičia vieta.

Čia viskas apversta aukštyn kojom, nes tas idiotas Diegas Rivera išsitraukė pistoletą ir šovė į fonografą – tai supratusi Frida Kalo šypsosi ir prisidega jau nežinia kelintą cigaretę.

Ji įtraukia dūmą, atsikosėja. Estetiškai.

Neskubėdama.

Sprukdamas Rivera pamiršo švarką su pamušalo spalvą išduodančiais rankovių atlankais – sodri, kone violetinė, mėlyna kaip kobaltas. Frida šioje beveik ištuštėjusioje svetainėje užsimeta švarką ant pečių ir paskęsta jame, nes jis milžiniškas. Frida pakelia prie veido plačias rankoves, kuriose pradingo jos rankos, – kvepia oda ir tuberozomis, gausiai įkvepia dailininko kvapo, bando užuosti jo likučius. Kobalto mėlyna – tobula. Sako, nieko nėra geriau norint sukurti jaukumą.

Partija atidėta, Diegai, aš turiu laiko. Mane įkalinęs korsetas išmokė neskubėti.